

Retningslinjer for tildeling av skoleskyss i Midtre Gauldal kommune

Vedtatt i hovedutvalg for helse, oppvekst og kultur i sak 2/25 14.01.2025

1 Formål

Elever har rett og plikt til grunnskoleopplæring. Grunnskoleopplæringen skal gis på eleven sin nærscole. For å kunne oppfylle dette, utløses i noen tilfeller, rett til gratis skyss mellom hjemmet og skolen.

Formålet med denne retningslinjen er å gi informasjon som skal klargjøre hvilke elever som har rett til skyss og sikre likeverdig håndtering av saker som omhandler skoleskyss i Midtre Gauldal kommune.

2 Rett til skoleskyss fra elevens bosted til skolen

Elever i Midtre Gauldal kan ha rett til skyss mellom bostedet sitt og skolen av ulike grunner. Disse grunnene er:

- lang skolevei
- særlig farlig eller vanskelig skolevei, eller ved
- funksjonshemning eller midlertidig skade eller sykdom

Bosted er elevens adresse i folkeregisteret. Folkeregistrert adresse legges derfor til grunn for hva som regnes som elevens nærscole.

Etter barneloven kan elever som bor i to heimer ha rett til skoleskyss til begge foreldrenes adresser. Skolebarn har etter dette krav på at foreldrene tar nødvendig hensyn til barnets skolereise og skolehverdag og etablerer likeverdige bosted i rimelig nærhet til hverandre og elevens nærscole.

2.1 Skoleskyss på grunn av lang skolevei, jf. opplæringsloven § 4-1

Elever i grunnskolen har rett til skoleskyss når gangavstanden fra elevens bosted til skolen er over:

- 2 km for elever i 1.trinn
- 4 km for elever i 2.-10. trinn

For elever på videregående opplæring gis denne retten når gangavstanden fra elevens bosted til skolen er over 6 km.

Det er fylkeskommunen som er ansvarlige for og som organiserer skoleskyss som overstiger disse avstandene. Når avstanden mellom hjemmet og skolen måles, er det den digitale avstandsberegneren til fylkeskommunen som benyttes, <https://skoleskyss.trondelagfylke.no/>.

Målingen gjøres mellom elevens inngangsdør hjemme og skolens inngangsdør. Hvis skolen har flere innganger skal det tas utgangspunkt i den inngangen som er lengst borte fra elevens bosted. Videre er det korteste *gangbare veg* mellom hjemmet og skolen skal legges til grunn ved beregning av skolevegen. Med *gangbar veg* menes veger som ikke er skiltet forbudt for gående som for eksempel motorveger og tunneller. Det som er avgjørende er om vegen fremstår som åpen for allmenn ferdsel. Også private veger og stier som er i allment bruk, kan betraktes som skoleveg.

For elever som har lang skolevei, har fylkeskommunen beregnet en norm for hva som kan regnes som rimelig gangavstand fram til skystilbudet. Dette er normen som fylkeskommunen benytter:

- 1 km for elever på 1. trinn
- 1,5 km for elever på 2. og 3. trinn
- 2 km for elever på 4.- 7. trinn
- 3 km for elever på 8.-10. trinn

2.2 Skoleskyss på grunn av særlig farlig eller vanskelig skolevei, jf. opplæringsloven § 4-1.

Elever som har skolevei som er under 2 km på førstetrinn eller under 4 km på 2. – 10. trinn, kan ha rett til gratis skoleskyss dersom skoleveien eller forhold ved eleven tilsier at skoleveien er særlig farlig eller vanskelig.

Når avstanden mellom hjemmet og skolen er **under** 4 km, elever under 2 km for elever på 1. trinn, er det kommunen som avgjør om en elev har rett til gratis skoleskyss pga. særlig farlig eller vanskelig skoleveg.

Når avstand mellom hjemmet og skolen er **over** 4 km eller 2 km, er det fylkeskommunen som avgjør om eleven har rett til gratis skoleskyss eller ikke mellom hjemmet og skolen.

Eksempelvis kan dette gjelde for strekning mellom elevens hjem og holdeplassen / stoppestedet til bussen.

Når kommunen eller fylkeskommunen skal gjøre sine vurderinger, skal både objektive og subjektive forhold vurderes.

- *Objektiv vurdering:*
Her skal alle relevante forhold ved veien og trafikforholdene og vurdere om dette er «særlig farlig eller vanskelig», kartlegges. Momenter som kan være aktuelle i den objektive vurderingen er blant annet fartsgrense, trafikk tetthet, tilrettelegging for fotgjengere, bredde på veien, sikt, gangfelt, belysning, veikryss, endrede veiforholdene til ulike årstider (lys/sikt, føre og brøyting). Dette kan føre til at en elev får en farlig eller vanskelig skolevei deler av året.

Selv om den korteste veien til skolen er farlig eller vanskelig, kan det være andre veier som ikke er farlige/vanskelige og som ikke gjør at skoleveien blir så lang at den utløser rett til skyss. Kommunen kan også velge å sette inn andre tiltak, f.eks. tilsyn, som gjør at veien ikke vil være særlig farlig eller vanskelig.

- *Subjektiv vurdering:*
Her skal det vurderes om den enkelte eleven har forutsetninger for å ta seg forsvarlig frem i det aktuelle trafikkbildet. Momenter i den subjektive vurderingen kan for eksempel være barnets alder, utvikling, syn og hørsel.

NB! Det vil alltid medføre en generell/viss risiko når barn å ferdes i trafikken. Med særlig farlig eller vanskelig skolevei menes i denne sammenhengen at eleven utsettes for en fare/vanske utenom det vanlige som andre barn ikke opplever/utsettes for.

2.3 Skoleskyss på grunn av varig eller midlertidig nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom, jf. opplæringslovens §4-1

Elever kan ha rett på skyss som følge av nedsatt funksjonsevne, midlertidig skade eller sykdom, uten hensyn til avstanden mellom hjemmet og skolen. Elevene vil i disse tilfellene også kunne ha rett til skyss til og fra skolefritidsordningen (SFO) og rett til skyss før skoledagen er over dersom funksjonshemmingen, skaden eller sykdommen gir behov for det. Elevene dette gjelder vil ikke ha rett til skyss til og fra leksehjelp eller i skoleferier.

Det er to vilkår som må være oppfylt for å få rett til skyss etter denne bestemmelsen:

- Eleven må enten ha varige fysiske eller psykiske funksjonsvansker eller en midlertidig (forbigående) skade eller sykdom
- funksjonsvansken, skaden eller sykdommen må gjøre at eleven har behov for skoleskyss.

I disse tilfellene er det behovet for skyss som er avgjørende i helhetsvurderingen av elevens rett. Det er ikke et krav om at tilstanden gjør det umulig for eleven å gå til skolen. Det man må finne ut av er om funksjonsnedsettelsen,

skaden eller sykdommen er en byrde utover det vanlige på skoleveien. Formålet er å sikre at den enkelte eleven, uavhengig av forutsetninger, får den samme retten til opplæring som andre elever.

2.4 Skoleskyss knyttet til skolefritidsordning (SFO)

Barn som har plass i skolefritidsordningen, og som på grunn av funksjonshemming eller midlertidig skade eller sykdom har behov for skyss, har rett til skyss til og fra skolefritidsordningen. Retten gjelder uavhengig av avstanden mellom hjemmet og skolefritidsordningen. Retten gjelder ikke i skoleferiene.

Funksjonsfriske barn har ikke rett til skyss til og fra skolefritidsordningen. Dette gjelder selv om barnet har rett til skyss til og fra skolen. Det framgår av Ot.prp.nr.60 (1997-1998) side 5.

3 Organisering av skoleskyssen

Skoleskyss skal organiseres slik at eleven får en akseptabel reisetid. Skoleskyssen kan organiseres med offentlig transport, eget busstilbud, drosje eller privat bil.

Det er den som er ansvarlig for skyssen som avgjør hvilket/hvilke transportmiddel eleven skal benytte og hva som vil være forsvarlig for den enkelte elev.

3.1 Reisetid

Skoleskyssen skal organiseres slik at elevene får en akseptabel reisetid. Samlet reisetid vil være summen av gangtid/gangavstand, reisetid og ventetid. Kommunens normer for reisetid gjelder for skyss mellom hjemmet og elevens nærskole. Ved delt bosted og skyss til annen skole enn nærskolen, samt skyss til privatskole må det påregnes en mer komplisert/sammensatt reise og lengre reisetid.

4 Hvordan søke om skoleskyss

4.1 Lang skolevei

Dersom skoleveien til barnet er over 2 km på førstetrinn eller over 4. km på 2. – 10. trinn, tas det direkte kontakt med skolen barnet går på. Skolen vil sørge for at fylkeskommunen får informasjon om at avstanden overstiger avstandskravene og fylkeskommunen vil tildele skoleskyss til barnet.

4.2 Særlig farlig eller vanskelig skolevei

Ved avstand over 2/4 km

Fylkeskommunen avgjør dette når avstand mellom heim og skole er over 4 km eller 2 km. Søknaden, med begrunnelse knyttet til hva som er grunnen til at dere mener skoleveien er særlig vanskelig eller farlig for barnet, leveres til skolen. Skolen vil sørge for at søknaden videresendes for behandling hos fylkeskommunen.

Ved avstand under 2/4 km

Foreldre må selv søke om at deres barn skal få skoleskyss når skoleveien er særlig farlig eller vanskelig. Det må framgå tydelig i søknaden hva som anses å være særskilt farlig eller vanskelig med den aktuelle skoleveien og /eller forhold ved barnet som tilsier at skoleveien blir for vanskelig eller farlig.

Søknaden sendes til Midtre Gauldal kommune. Administrasjonen sørger for at saken behandles og begrunnes individuelt, jf. Rundskriv nr. 3 fra Utdanningsdirektoratet 2009 kapittel 12. Vedtak om skoleskyss grunnet farlig skolevei er et enkeltvedtak og fattes av kommunalsjef for oppvekst.

Dersom det innvilges skoleskyss på bakgrunn av særlig farlig eller vanskelig skolevei, kan skyssen organiseres slik at eleven kjøres hele strekningen eller den delen av strekningen som er definert som særlig farlig eller vanskelig.

Saksbehandlingsregler ved søknad om skoleskyss grunnet farlig skolevei.

En avgjørelse av om en elev skal få skoleskyss grunnet farlig skolevei, er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven.

Alle søknader om skoleskyss skal behandles etter de alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper, som for eksempel:

- like tilfeller skal behandles likt
- det er ikke anledning til å legge vekt på utenforliggende hensyn
- alle momenter i begrunnelsen skal være saklige og relevante
- resultatet av avgjørelsen skal ikke være sterkt urimelig
- ingen avgjørelse skal være vilkårlig eller diskriminerende

Enkeltvedtaket skal begrunnes. Begrunnelsen skal skje samtidig som enkeltvedtaket fattes og skal inneholde:

- rettslig grunnlag
- faktiske forhold
- vurdering av barnets beste
- hovedhensyn som har vært avgjørende

Foresattes klagerett må framgå i vedtaket:

- at vedtaket kan klages på
- klagefrist
- hvem som er klageinstans
- hvor klagen skal sendes
- retten til å se sakens dokumenter

Dersom foresatte påklager vedtaket, skal klagen først behandles på nytt av det organ i kommunen som har fattet vedtaket. Dersom kommunen opprettholder vedtaket, skal vedtaket sendes statsforvalteren for klagebehandling.

4.3 Varig eller midlertidig nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom

Elever med varig eller midlertidig funksjonshemming/skade har rett til fri daglig skoleskyss uavhengig av avstand mellom hjem og skole. Søknad om skoleskyss under dette punktet rettes til skolen, men det er fylkeskommunen som organiserer skyssen.

Fylkeskommunen har lagt disse føringene for søknader om skyssøknader innenfor dette området:

Krav til dokumentasjon

Opplæringsloven setter som vilkår for skyss at funksjonshemmingen, skaden eller sykdommen tilsier at eleven har et reelt behov for skyss. Dette skal dokumenteres med attest fra behandlende lege eller psykolog.

Attesten må inneholde en beskrivelse av skyssbehovet (buss, privat bil, drosje) relatert til sykdommen/funksjonshemmingen, eventuelle særskilte behov, samt angi nødvendig skyssperiode.

Søker er selv ansvarlig for at erklæring foreligger. Skyss kan ikke forventes opprettet i tide dersom det gis mangelfulle opplysninger.

Søknader om skyss under dette punktet behandles administrativt av den enkelte skole

5 Foreldreansvar knyttet til å trene barnet i å håndtere skyssstilbudet

Foreldre har ansvar for:

- at barnet forberedes og trenes på å klare egen skolevei så sikkert som mulig. Det kan blant annet innebære at barnet må følges til holdeplass/stoppested i en viss tid for at de skal greie å bli trygg på, og mestre, skoleveien på egen hånd.
- at barnet lærer bruk og ivaretagelse av sitt personlige reisebevis og bruk av setebelte i bussen
- at barnet forberedes og trenes på bussbytte der det er aktuelt

- å utstyre barnet med nødvendige hjelpemidler for å være godt synlig i trafikken. For eksempel refleksvest, hodelykt mm.

6 Områder innenfor skolekretsene som automatisk gir rett til kommunal skoleskyss på avstander under 2 km eller 4 km

For å forenkle behandling og søknader knyttet til skoleskyss på grunn av særlig farlig eller vanskelig skolevei, er det i Midtre Gauldal besluttet at enkelte utsatte skoleveier automatisk gir rett til gratis skoleskyss. Dette innebærer at barn som bor på denne strekningen, når det varsles til skolen, får tilbud om gratis skoleskyss. Under følger en oversikt som viser hvilke områder og klassetrinn dette gjelder for på de ulike skolene:

Budal skolekrets

- Elever på 1.- 4. trinn som benytter den delen av fv 6560 og 6556 som ikke har fortau
- Elever på 1.- 4. trinn, som benytter den delen av fv. 6560 (mot Svandal eller Kotsøy) som ikke har fortau
- Elever på 1.-4.trinn, som benytter den delen av fv. 6556 (mot Storbudal eller Endal) som ikke har fortau

Singsås skolekrets

- Elever på 1. – 7. trinn, bosatt på Kosberg/Kosberggrind
- Elever på 1. – 4. trinn, bosatt på Morseth, mot Forbygda
- Elever på 1. – 7. trinn, bosatt på Winsnes (fv 30)
- Elever på 1. – 7. trinn, bosatt på Klokkehaugen (fv 30)

Soknedal skolekrets

- Elever på 2. – 7. trinn, bosatt på Klokkehaugen
- Elever på 1.- 4. trinn, bosatt retning Bakkgjærdet, som må benytte den delen av veien som ikke har fortau
- Elever på 5.-7.trinn bosatt retning Bakkgjærdet, som må benytte den delen av veien som ikke har fortau får innvilget vinterskyss
- Elever på 2. – 7. trinn, bosatt retning Stimyra og som må benytter den delen av veien som har fartsgrense på 80 km/t
- Elever på 2.-7.trinn, bosatt retning Fossum og som bor vest for undergangen
- Elever på 1.-7 trinn, bosatt retning Strinde

Støren barneskole og Støren ungdomsskole

- Elever på 2. – 10. trinn, bosatt på Gunhildsøien (E6)
- Elever på 2. – 10. trinn, bosatt på Nærøyen (E6)
- Elever på 2. – 10. trinn, bosatt sørover, retning Rokstad og Egga (fv 30)